

לקוטי תורה • שיר השירים • מאמר 40

תנו רבנן כיצד מרקדין לפני הכלה ב"ש אומרים...

שנו חכמים: כיצד מרקדין לפני הכלה?

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/40](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/40)

1 תנו רבנן כיצד מרקדין לפני הכלה ב"ש [בית שמאי] אומרים כלה כמות שהיא וב"ה [ובית הלל] אומרים כלה נאה וחסודה.

שנו רבותינו: כיצד רוקדים לפני הכלה? בית שמאי אומרים: "כלה כמות שהיא", ובית הלל אומרים: "כלה נאה וחסודה".

הנה כלה הוא בחי' כלתה נפשי דהיינו בחי' כלות הנפש שיש בכל ניצוץ נשמות ישראל ליכלל ולידבק בה' ית' ואהבה זו ישנה בהם בתמידות וכמ"ש למען יזמרח כבוד קארי תדיר

והנה, כלה היא בחינת "כלתה נפשי", כלומר בחינת כלות הנפש שיש בכל ניצוץ מנשמות ישראל — להיכלל בה' יתברך ולהידבק בו. אהבה זו קיימת בהן תמיד, כמו שכתוב: "למען יזמרח כבוד"; [היא] "קוראת תמיד

ולא שכיך ואפילו בפחותי הערך ע"ה [עם הארץ] ועוברי עבירה יש בהם בחי' אהבה זו אלא שאינה מורגשת בנפשם בבחי' גילוי

ואינה שוככת". גם אצל מי שמדרגתם נמוכה, עמי הארץ ועוברי עבירה, יש אהבה זו, אלא שהיא אינה מורגשת בנפשם בגילוי.

(ועמ"ש בד"ה שחורה אני אש שחור שהוא ענין שהאהבה מסותרת) אלא שהיא בבחינת מקיף מלמעלה ואע"ג [ואף על גב] דאיהו לא חזי מזליי [מזליה] חזי:

(ועיינו במה שכתוב בדיבור המתחיל "שחורה אני", על "אש שחורה", שהוא עניין האהבה המסותרת). אלא שהיא בבחינת מקיף מלמעלה; ואף על פי שהוא אינו רואה, מזלו רואה.

2 ב אך כדי להוציא אהבה זו הנק' בשם כלה מההעלם אל הגילוי להיות מאיר בנפשם בבחי' גילוי

אך כדי להוציא את האהבה הזאת, המכונה "כלה", מן ההעלם אל הגילוי, כך שתאיר בנפשם באופן גלוי,

הנה ע"ז שאלו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] כיצד מרקדין כו' אמרו ב"ש [בית שמאי] כמות שהיא כו' כי להיות בית שמאי שרשם מבחי' הגבורות עליונות ע"כ נק' שמאי כענין שארז"ך [שארז"ל] ע"פ ושם דרך כו'

על כך שאלו חז"ל: "כיצד מרקדין וכו'?" בית שמאי אמרו: "כמות שהיא וכו'". מכיוון ששרשם של בית שמאי הוא בבחינת הגבורות העליונות, לכן הם נקראים שמאי, על דרך מה שאמרו חז"ל על הפסוק "ושם דרך וכו'":

כל השם אורחותיו דהיינו ששוקל דרכיו איך ומה הוא. היינו שלפ"ע [שלפי ערך] הסור מרע כך יהיה המשכה אח"כ מבחי" כלל כלות הנפש שמלמעלה.

"כל השם אורחותיו", כלומר, הוא שוקל את דרכיו, כיצד ומה הן. פירוש הדבר הוא שלפי מידת הסור מרע, כך תהיה לאחר מכן ההמשכה מבחינת ה"כלה" – כלות הנפש שמלמעלה.

וזהו כלל כמות שהיא כלומר כמו שהיא העלייה מלמטה מבחי" אתכפיא מסור מרע אם רב ואם מעט וכך יהיה המשכת בחינת גילוי כלות הנפש בנפשו

וזהו "כלל כמות שהיא": כפי מידת העלייה מלמטה, מבחינת אתכפיא וסור מרע, בין אם היא רבה ובין אם היא מועטה, כך תהיה ההמשכה של גילוי כלות הנפש בנפשו.

(וכמ"ש בד"ה ושמע אביה והפר כו' ובד"ה שחורה אני ונאווה השני גבי ענין מצות ל"ת [לא תעשה] ודברי סופרים שהם בחי' אתכפיא ועיי' יערה עליו רוח ממרום ובוה תתעלה גם נפשו הבהמית כו' ע"ש):

(וכפי שמוסבר במאמר המתחיל "ושמע אביה והפר וכו'", ובמאמר השני המתחיל "שחורה אני ונאווה", בענין מצוות לא תעשה ודברי סופרים, שהם בבחינת אתכפיא; ועל ידי כך "יערה עליו רוח ממרום", ובכך תתעלה גם נפשו הבהמית וכו'; עיינו שם).

3 ג אבל ב"ה [בית הלל] שרשו מבחי' החסדים חולק על ב"ש [בית שמאי] שלא יהיה המשכה לפי ההעלאה אלא

אדרבה תחלה יהיה המשכה מלמעלה למטה ויהיה אז ממילא יפלו כל החיצונים שלא לה' המה

אבל בית הלל, ששורשם מבחינת החסדים, חולקים על בית שמאי: ההמשכה אינה צריכה להיות בהתאם לעלייה; אדרבה, תחילה צריכה להיות המשכה מלמעלה למטה, ואז ממילא יפלו כל הכוחות החיצוניים שאינם שייכים לה'.

והיינו שהעשה טוב יהיה קודם לסור מרע כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך ועיי' נק' הלל מלשון בהילו נרו עלי ראשי.

כלומר, "עשה טוב" צריך לבוא לפני "סור מרע", שכן מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך. לכן נקרא שמם הלל, מלשון "בהילו נרו עלי ראשי".

וגם הלל מלשון שבח והילול דהיינו עיי' שבחים בהתבוננות גדולת ה' ממילא יפול הרע (ועמ"ש בד"ה כי כארץ תוציא צמחה גבי יצמיח צדקה ותהלה)

והלל הוא גם מלשון שבח והילול: כלומר, על ידי שבחים והתבוננות בגדולת ה', הרע נופל מאליו. (ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "כי כארץ תוציא צמחה", בענין "יצמיח צדקה ותהלה").

וזהו משכני אחריו נרוצה הוא ממטה למעלה והיינו ע"י שמתחלה משכני מלמעלה למטה ע"י ממילא אחריו נרוצה כו' ועמ"ש מזה בד"ה אדם

וזהו "משכני אחריו נרוצה": הריצה היא מלמטה למעלה, והיא מתאפשרת משום שתחילה יש "משכני" — המשכה מלמעלה למטה; ועל ידי כך, מאליו, "אחריו נרוצה" וכו'. ועיינו כמה שנכתב על כך במאמר המתחיל "אדם".

כי יקריב מכם ובד"ה נשא את ראש בני גרשון וזהו פי' כלה נאה וחסודה חסודה הוא לשון נפעל כידוע למדקדקים שחסיד וחסידה הוא שם התואר כו'

"כי יקריב מכם", וכן במאמר המתחיל "נשא את ראש בני גרשון". וזהו פירוש "כלה נאה וחסודה": "חסודה" היא צורת נפעל, כידוע למדקדקים, ואילו "חסיד" ו"חסידה" הם שמות תואר וכו'.

אבל חסודה במלאפ"ם הוא שם הנפעל דהיינו שנעשית חסודה ע"י המשכת חסד עליון מלמעלה למטה להיות גילוי אלהות

אבל "חסודה", במלאפום, היא צורת נפעל: כלומר, היא נעשית חסודה על ידי המשכת חסד עליון מלמעלה למטה, כדי שתהיה התגלות אלקות.

אזי ממילא יפול הרע ויהיה בחי' גילוי כלות הנפש בנפשו להיות כלה נאה וישראל אשר בכך אתפאר ואפילו חיגרת ואפילו סומא דקמיה שוה ומשווה אם צדקת כו' וז"ש [וזהו שכתוב] אז ידלג כאיל פסח כו' אזי הרע נופל מאליו, ותהיה בחינת גילוי כלות הנפש בנפשו, והוא יהיה "כלה נאה", וישראל אשר בכך אתפאר — אפילו אם הוא חיגר ואפילו אם הוא סומא, שכן לפניו הכול שווה והוא משווה הכול; "אם צדקת" וכו'. וזהו שנאמר: "אז ידלג כאיל פסח" וכו'.

ועמ"ש מזה בד"ה וארשתיך לי וז"ש [וזהו שכתוב] חסד עליון כל ימוט שע"י גילוי החסדים מלמעלה למטה אז ממילא ידחה הרע והיה כלא היה ויהיה בחינת האבה תקועה בלבו כיתד כל תמוט

ועיינו כמה שנכתב על כך במאמר המתחיל "וארשתיך לי". וזהו שנאמר: "חסד עליון כל ימוט": על ידי גילוי החסדים מלמעלה למטה, הרע נדחה מאליו ונעשה כאילו לא היה, ואהבה נעשית קבועה בלבו כיתד שאינה זזה.

(ועמ"ש בד"ה אם בחקתי השני שכדי להיות בחי' חקיקות בנפש כמו כלי שצריך חקיקה מבחוץ ומבפנים זהו ע"י פסודי"ז [פסוקי דזמרה] שנקי' הילול רוממות אל בגרונם כו' וע"י קיום המצות כו' ועמ"ש סד"ה ועתה יגדל נא)

(ועיינו במה שנכתב במאמר השני המתחיל "אם בחוקותי": כדי שתהיה בנפש בחינת חקיקה, כמו כלי שצריך חקיקה מבחוץ ומבפנים, הדבר נעשה באמצעות פסוקי דזמרה, הנקראים הילול — "רוממות א-ל בגרונם" וכו', ובאמצעות קיום המצוות וכו'. ועיינו במה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "ועתה יגדל נא").

משא" לדברי ב"ש [בית שמאי] צ"ל תחלה סור מרע וזה א"א להיות בתכלית וע"כ אמרו כמוכת שהיא ואילו לפי דברי בית שמאי, צריך תחילה "סור מרע", ואי אפשר להגיע לכך בשלמות; לכן אמרו: "כמות שהיא", אבל לא אפילו חגרת וסומא [ודברי ב"ש [בית שמאי] מדבר שקר תרחק ותשובת ב"ה [בית הלל] הוא כעין מ"ש ברבות פ' ח' בענין חסד ואמת.

אך לא אפילו [מי שהיא] חגרת וסומא. [ודברי בית שמאי הם על פי "מדבר שקר תרחק"; ותשובת בית הלל דומה למה שנכתב במדרש רבה, פרשה ח, בענין חסד ואמת:

חסד אומר יברא שכולו מלא חסדים ואע"פ [ואף על פי] שאינו של אמת כו' ע"ש וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שמתוך שלא לשמה בא לשמה]

חסד אומר: "ייברא, שהרי כולו מלא חסדים", אף שאינו איש אמת וכו'; עיינו שם. וכמאמר חז"ל, ש"מתוך שלא לשמה בא לשמה".]

אך מ"ש כיצד מרקדין ענין זה מהו הענין הוא שכדי להיות התחברות חתן וכלה שהם שני הפכים מנגדים זה לזה להיות החתן הוא בחי' המשכה שמלמעלה למטה כמים שיורדים ממקום גבוה

אך מה פירוש הדברים "כיצד מרקדין"? מה העניין בזה? העניין הוא שכדי שתהיה התחברות בין חתן לכלה, שהם שני הפכים המתנגדים זה לזה — שהרי החתן הוא בחינת המשכה מלמעלה למטה, כמו מים היורדים ממקום גבוה,

כי הוא בחינת משפיע שמשפיע מלמעלה למטה והכלה בחינת מקבל ממטה למעלה כמבואר לעיל שכלה היא כלתה נפשי וכו' והוא כדוגמת האש שעולה בלהב ג"כ מלמטה למעלה

שהרי הוא בחינת משפיע, המשפיע מלמעלה למטה; והכלה היא בחינת מקבל, ממטה למעלה, כפי שהוסבר לעיל ש"כלה" היא "כלתה נפשי" וכו'. הדבר דומה לאש, שלהבתה עולה אף היא מלמטה למעלה;

והרי הם ב' הפכיים כמים ואש ולהיות יחוד חתן וכלה היינו כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ עושה שלום במרומיו בין שר של מים כו'

והרי הם שני הפכים, כמו מים ואש. וכדי שתהיה התאחדות של חתן וכלה, הדבר הוא כפי שאמרו חז"ל על הפסוק "עושה שלום במרומיו": בין שר של מים וכו';

היינו ע"י המשכות בחי' היותר גבוה מערך הבי' אשר ע"י יתבטלו ממציאותם ויהיו יכולים לשתות יחד

היינו באמצעות המשכה של בחינה גבוהה יותר מערכם של השניים; על ידי כך הם מתבטלים ממציאותם ויכולים להשתוות ולהתחבר.

וזהו ג"כ כאן ע"י החופה כי על כל כבוד חופה הוא בחינת המשכת המקיפים עליונים מבחי' סוכ"ע ע"י מתחברים החתן והכלה יחד.

וכך גם כאן, באמצעות החופה: "ועל כל כבוד חופה" — זוהי הבחינה של המשכת האורות המקיפים העליונים מבחינת סוכב כל עלמין; באמצעות החתן והכלה מתחברים יחד.

4 וזהו כיצד מרקדין לפני הכלה פי' לפני הכלה למעלה מן הכלה דהיינו המשכות בחי' סוכ"ע מקיפים עליונים איך ומה הוא נמשך לזה אמר כיצד מרקדין שנמשך ע"י הריקוד

וזהו [פירוש] "כיצד מרקדין לפני הכלה": פירוש "לפני הכלה" הוא למעלה מן הכלה, כלומר, המשכת בחינת סוכב כל עלמין, המקיפים העליונים. כיצד ועל ידי מה היא נמשכת? על כך אמר: "כיצד מרקדין" — היא נמשכת על ידי הריקוד.

כי הריקוד הוא ברגלים בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נמשך מלמעלה מבחינת חיצוניות המקיף סוכ"ע (ועמ"ש סדי"ה קול דודי בענין מדלג ומקפץ ובד"ה והניף את העומר)

הריקוד נעשה ברגליים, שהן בחינת ממלא כל עלמין; באמצעותן נמשכת מלמעלה בחינת החיצוניות של המקיף, סוכב כל עלמין. (ועיינו במה שנכתב בסוף המאמר הפותח "קול דודי", בעניין "מדלג ומקפץ", ובמאמר הפותח "והניף את העומר".)

כי פנימית א"א להכיל ולכך נותנים כבוד לחתן וכלה ומגביהים ומנשאים אותם היינו בכדי להעלות לבחינת סוכב כל עלמין

הפנימיות אינה יכולה להיכלל, ולכן נותנים כבוד לחתן ולכלה, ומגביהים ומרוממים אותם — כלומר, כדי להעלותם לבחינת סוכב כל עלמין,

שהוא בחי' מקיף ועמ"ש סדי"ה זאת חנוכת המזבח וז"ש [וזהו שכתוב] צדיק ה' בכל דרכיו שהוא בחי' התחברות שלום בפמליא של מעלה כו'

שהיא בחינת מקיף. ועיינו במה שנכתב בסוף המאמר הפותח "זאת חנוכת המזבח". וזהו [פירוש] הכתוב: "ה' צדיק בכל דרכיו" — זו בחינת החיבור, "שלום בפמליא של מעלה" וכו'.

ועמ"ש בפ"י ריקוד בענין ההרים רקדו כאלים בד"ה הים ראה וינוס ובענין אז תשמח בתולה במחול בד"ה ביום השמיני שלח:

ועיינו במה שנכתב על פירוש הריקוד, בעניין "ההרים רקדו כאילים", במאמר הפותח "הים ראה וינוס", ובעניין "אז תשמח בתולה במחול", במאמר הפותח "ביום השמיני שלח".

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/40

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק